

LILIE A RŮŽE

Rudolf Hauschka

Obilí a ovoce

Obě mohou platit za představitele celé rostlinné říše. Monokotyledona a dikotyledona, rostliny jednoděložné a dvouděložné jsou dvě velké třídy semenných rostlin a lilie a růže jsou kulminací obou těchto tříd. Jsou královnami každá ve své říši. Jako slunce a měsíc na obloze, tak panují růže a lilie rostlinné říši. Nesou s sebou lesk prastarých kultur a mudrcové z Východu o ně usilovali. Zarathuštra, veliký zasvěcenec praprer- ské kultury, učil svůj lid získání oněch výživných rostlin, které ještě i dnes patří k těm nejdůležitějším - obilovin a ovoce, lilii a růži příbuzných rostlin.

Všechny lilie nesou Zarathuštrovu šesticípou hvězdu ve svém květu. Od pradávna jí byly připisovány Isidiny síly a lilie bílá nese jméno Kristem prostoupené Isidy. Síly moudrosti, měsíční moudrosti, panují v liliovitých rostlinách, a kde se z nich šlechtěním staly plodiny sloužící za potravu člověku, jako třeba u naší obyčejné kuchyňské cibule, u česneku a dalších cibulovitých (pažitky, póru atd.), ukazuje se jejich vztah k nervovému systému. Cibule napájí celou svou bytost procesem květu, aroma a jistou budící ostrost přivádí až do oblasti listové a stonkové a ve svém tvaru i substanci zpodobňuje *sestup* nebeských sil. Jako potravina podporuje proto látkovou výměnu, stará se o prostoupení aromátem až do periferie, podněcuje vyměšování a přivádí duši a ducha hluboko do těla, čímž také podporuje všechno, co vede k uchopení obou pólů v člověku příbuzných sil Měsíce - mozku a regenerace.

Není náhodou, že ony východní národy, které se obzvláště podílely na vytvoření mozku jako fyziologické základny pozemského rozumu (Chaldejci, Sumerové, Židé), ještě i dnes s oblibou požívají liliovité rostliny.

Obrázek 22

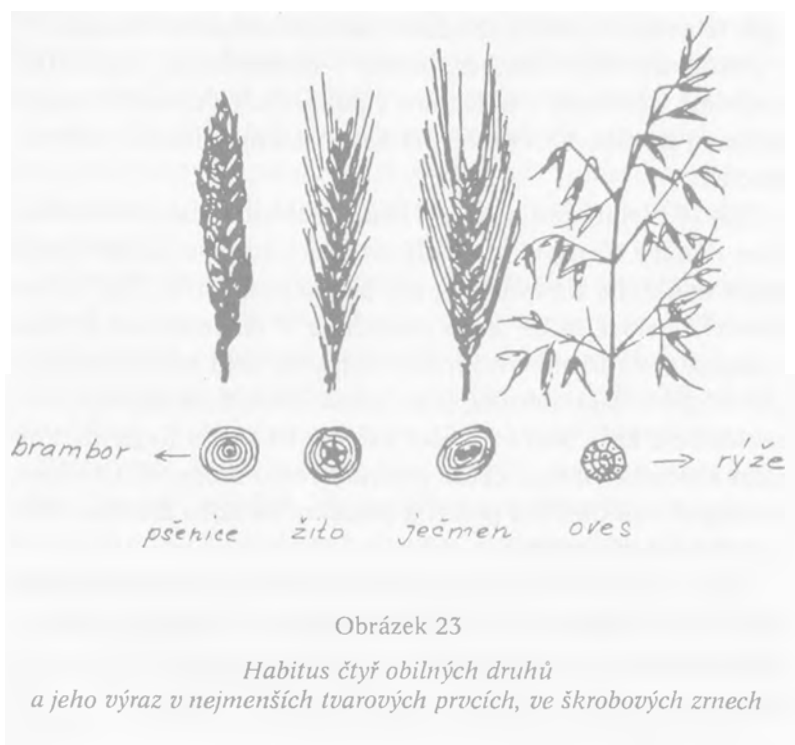
Lilie jako rostlina Měsíce

Příbuzné liliím v užším smyslu jsou trávy, z nichž šlechtěním vznikly obilné druhy. Zatímco u vlastních lilií směřovalo šlechtění k tvorbě cibule, byla u obilovin cílem tvorba semene. Tím získaly obiloviny - také jako liliím příbuzné rostliny - srdeční, solární charakter, staly se univerzálními. Poskytují nám uhlovdan ve formě škrobu jako výživu sloužící výstavbě, výživu *sluneční* povahy, a to v komplexní podobě především díky tomu, že jako každé semeno obsahuje obilné zrna bílkovinu, olej i soli. „Chléb náš vezdejší“ je naší výživou výstavby v nevládnějším slova smyslu.

Pšenice, žito, ječmen a oves jsou v našem evropském Středu domácími a kultivovanými obilovinami. Jsou bez výjimky rostlinami větrosnubnými, tzn. že k opylení u nich nedochází hmyzem, ale pohybem okolního vzduchu. Světová duše, působící v ovzduší Země, stejně jako ve všech motýlech, včelách a hmyzu, se dotýká rostliny a ta odpovídá barevnou nádherou svých květů. U obilovin nedochází ani k tomuto tichému doteku, zůstane jen při povšechné účasti na vzdušném vánku s jeho duševní povahou. To dává obilí jeho zvláštní charakter s ohledem na moudrou dobrotu světové duševnosti, toho, co můžeme nazývat také silami Isidy-madony.

Takto ve své podstatě charakterizovaná obilnina představuje ve své čtvernosti - pšenice, žito, ječmen, oves - rozčleněný organismus. Lze si možná vzpomenout, jak byly v *Nauce o substancích* kulturní rostliny, jež jsou zdrojem škrobu (brambory, pšenice, rýže), popsány také jako členění obepínající celou zeměkouli. Principy utváření krajiny, rostlin i tvarování malých škrobových zrn ukazují na Západě sklon ke zhutňování v hmotě, na Východě k rozprýštění do tepla. Pšenice jako představitel Středu však zahrnuje onu čtvernost: pšenice, žito, ječmen, oves, a uvidíme, jak se tato čtveřice ve svém habitu i v tvarech nejmenších škrobových zrn začleňuje do velikého řádu světa. Pšenice má nejkompaktnější podobu, zatímco oves se svým rozvolněným plodenstvím (latou) a svými malými, paprscitě načechranými škrobovými zrny se blíží rýži (viz obr. 18).

Země a oheň jsou dvěma polaritami, mezi nimiž se rozprostírají živly vody a vzduchu. A skutečně lze žito a ječmen v každém ohledu zařadit mezi pšenici a oves. Aristotelické živly nejsou jen tím, co se v dnešní fyzice označuje jako agregátové stavy, ale jsou odrazem uplynulých vývojových stavů Země, k nimž patří i vyšší živly světla, tónu (chemismu) a života (podoby).

země	podoba	pšenice	bohatá na vápenaté soli
voda	tón	žito	bohaté na draselné soli
vzduch -	světlo	ječmen	bohatý na kyselinu křemičitou
ohně	oves		bohatý na horečnaté soli